

Helse- og omsorgsdepartementet
Kommunetjenesteavdelingen
Postboks 8011 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.: 200902523- /KTA/HJS Vår ref.: 2006/00432 CBE Dato: 28.10.2009

HØRINGSSVAR OM ENDRINGER I KOMMUNEHELSETJENESTELOVEN - ET VERDIG TJENESTETILBUD

Fellesorganisasjonen (FO) vil med dette komme med våre kommentarer til foreliggende forslag om endringer i kommunehelsetjenesteloven og ny forskrift om en verdig eldreomsorg.

FO vil først presisere at det er helt nødvendig at regjeringen styrker innsatsen i omsorgstjenestene. Omsorgsplan 2015 er en del av en viktig satsning. Dette gjelder både innsatsen for eldre og for andre grupper av befolkningen, som for eksempel personer med utviklingshemning, andre funksjonsnedsettelse, psykisk sykdom og/ eller rusproblemer. FO støtter rettighetsfesting som en del av virkemidlene for å sikre gode tjenester, samtidig som det er av avgjørende betydning å erkjenne at lovregulering i seg selv ikke sikrer gode tjenester.

FO er kritisk til foreliggende forslag til endringer. Dette knytter vi særlig til to forhold; begrepet verdighet og hvem som er målgruppen for endringen.

Om verdighet

Departementet ønsker gjennom sitt forslag å presisere retten til nødvendig helsehjelp gjennom å tilføre retten til et verdig tjenestetilbud. Dette gjøres slik FO ser det helt uten å definere innholdet i begrepet verdighet. Derfor blir det også vanskelig å se for seg hva den reelle endringer faktisk innebærer. Verdighet sikres først og fremst gjennom kompetente tjenesteutøvere som har gode nok rammer til å utføre tjenester som er i tråd med faglige standarder og etiske verdier. Profesjonene som jobber innenfor feltet har også yrkesetiske retningslinjer som de er forpliktet til å følge. Tid til faglig utvikling og etisk refleksjon er av avgjørende betydning for å sikre verdige tjenester. Autorisasjonsordninger bidrar også til å sikre gode og verdige tjenester. Det må innføres autorisasjon for barnevernpedagoger og sosionomer.

Der verdighetsbegrepet blir definert er i forslaget til ny forskrift. Dette er en forskrift som utelukkende omfatter tjenester til eldre. Forskriften peker både på generelle og konkrete forhold som er nødvendig å oppfylle for å sikre et verdig tjenestetilbud. Dette er slik FO ser det fornuftige og viktige, om ikke uttømmende forhold knyttet til

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
23 06 11 70

Telefaks:
23 06 11 14

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

verdighet. FO kan derimot i liten grad se at dette er forhold som kun bør gjelde for eldre.

Om målgruppe

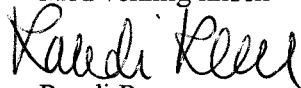
Departementet fremhever at en av begrunnelsene for endringene i lovverket er å sikre at enkeltgrupper ikke kommer urimelig ut i forhold til den generelle innsatsen i omsorgstjenesten. Selv om endringen i kommunehelsetjenesteloven ikke presiserer målgruppe, er det gjennomgående fokus på å sikre eldre verdige tjenester i den foreliggende høringen. Dette blir tydelig presisert med forslag til forskrift, som også er den som representerer den reelle endringen. Altså er dette lovendringer som utelukkende gjelder tjenestetilbudet til eldre.

FO støtter forslag som bidrar til å styrke omsorgen for eldre i landet. Samtidig er vi kritisk til den ensidige fokuseringen på akkurat denne gruppen. Omsorgstjenestene har betydelige utfordringer på en rekke områder, og overfor en rekke ulike målgrupper. Vi kan ikke se at det i høringsnotatet gis gode begrunnelser for at tjenestene til eldre er særskilt dårlig sammenlignet med tjenestene til andre. Det er viktig å presisere at innhold og omfang av tjenester må utgå fra enkeltindividets behov. Skal man sammenligne ulike målgrupper er det vesentlig at en rekke faktorer trekkes frem. Det er vanskelig å sammenligne innsatsen for unge mennesker med innsatsen for eldre mennesker. Blant annet bør yngre brukere gis tjenester som i størst mulig grad sikrer dem like muligheter som jevnaldrene uten behov for omsorgstjenester. FO mener at lovverket skal bidra til å sikre gode og tilstrekkelige tjenester for alle. Slik FO ser det lager departementet et unødige skille mellom ulike grupper tjenestemottakere ved å presisere behovet for verdige tjenester for en av gruppene.

Foreslåtte endringer etterlater mange spørsmål som høringsnotatet ikke gir svar på. Hvordan vil for eksempel lovverket fungere for personer med utviklingshemning? Gjennom det tilsyn har avdekket av lovbrudd knyttet til bruk av tvang og makt, rapporter om manglende helseoppfølging og stor mangel på kompetanse i tjenestene, er det klare tegn som tyder på at mange i dag ikke får et verdig tilbud. Foreliggende forslag vil slik vi ser det, i denne sammenheng kun gjelde knyttet til omsorgstjenester for eldre personer med utviklingshemning. De samme problemstillingene er også aktuelle i forhold til tjenestene for personer med psykisk sykdom og/ eller rusproblemer. Endringer i lovverket må også sikre en styrket rettstilstand for andre tjenestemottakere enn eldre.

FO mener at alle som har bistandsbehov må sikres et verdig tjenestetilbud. Gjennom det foreliggende forslaget lager departementet et skille mellom de som har rett på et verdig tjenestetilbud, og de som ikke har det. Verdighet må være et grunnleggende prinsipp i all tjenesteyting. Slik FO ser det bidrar ikke foreliggende forslag til dette.

Med vennlig hilsen

Randi Reese
forbundsleder

Cato Brunvand Ellingsen
fagkonsulent